

Inleiding

Vandaag is het de vierde zondag van advent. Er branden vier kaarsen in de adventskrans. De adventstijd is de tijd waarin we toeleven naar de komst van Christus. Het is een tijd van verwachting; verwachting dat het Licht de duisternis overwint.

Dit jaar is in Bethel de adventstijd intenser dan andere jaren, nu het gezin Tamrazyan hier zijn toevlucht heeft gezocht. Voor hun begon de adventstijd misschien wel op 26 oktober toen ze naar de Bethel kwamen, of nog 4 weken eerder, toen ze onderdak zochten en vonden in hun eigen kerk in Katwijk, of nog 9 jaar eerder toen ze naar Nederland kwamen.

Hoe houd je het vol om zo lang in onzekerheid te leven, een onzekerheid die nog steeds aanhoudt. Leven tussen hoop en vrees. Dat geldt extra nu de staatssecretaris opnieuw heeft gezegd geen asiel aan hen te verlenen. De gedichten van Hayarpi laten zien dat het geloof daarbij een grote rol speelt. Ze zal er vandaag een paar voorlezen.

De thema voor dit uur is 'De ogen van een kind'.

We denken daarbij aan het lied dat we net hebben gezongen:

Wek mijn zachtheid weer, geef mij terug de ogen van een kind.
Dat ik zie wat is, en mij toevertrouw en het licht niet haat.

We denken daarbij ook aan het feit dat kinderen nog niet gecorrumpeerd zijn door het leven, nog niet vastgeroest, nog niet verslaafd aan macht en bezit. Kinderen kijken met onbevangen ogen. En we proberen de wereld te bekijken door de ogen van het kind wiens geboorte we overmorgen vieren.

Lezing: Lucas 1: 39-45

Twee gedichten van Hayarpi – in dit uur door haar gelezen

1. Door de ogen van een kind
(speciaal voor dit uur gemaakt)

Zullen we de wereld zien
Door de ogen van een kind?
Een kind dat zich veilig voelt
Een kind, geborgen en klein
Een kind, dat gelooft
In een vredige wereld
Een kind dat denkt
Dat mensen geen pijn doen
Een kind dat denkt
Dat alles eerlijk is en zal zijn
Een kind dat puur gelooft
Zullen we de wereld zien
Door de ogen van een kind?

Want anders zie je veel pijn
Je ziet hoe mensen lijden
Je proeft de ellende van dichtbij
Je ziet mensen struikelen
Op hun weg naar recht
Je ziet de machthebber winnen
en daarbij de oneerlijkheid
Je ziet onschuldige kinderen lijden
Omdat er geen plaats is
Voor hen in de herberg Nederland
Je ziet door, marteling en oorlog

Je doet je ogen dicht
En wil onrecht bestrijden
Zullen we ondertussen de wereld zien
Door de ogen van een kind?

2. Schat waarom huil je nou

Schat waarom huil je nou?

Veeg je tranen weg

Er is toch niets gebeurd?

Heeft iemand jou pijn gedaan?

Schat, slaap nou lekker deze nacht

Maar mama, ik ben bang

wat als.. wat als...

Wat als ik morgen weg ben

naar een plek die ik niet ken

Naar een plek

Waar ik nooit ben geweest...

Waar ik mijn vrienden zal missen

Waar ik niet naar school zal gaan...

Waar ik alles kwijt raak

Behave jou, mama

Overweging

Zomaar 12 kinderen kijken ons aan, kinderen van allerlei kleur,

bruine kinderen, zwarte kinderen, blanke kinderen,

sommigen heel jong, anderen al wat ouder,

vrolijke kinderen, verdrietige kinderen.

Hun leven ligt nog voor hen. Wat zal er van hen worden?

Hoe zal dat leven er voor hen uitzien over 10 jaar? Over 20 jaar?

Zullen ze het goed hebben, met liefde omringd, met eten en drinken genoeg,

zullen ze hun plaats vinden in de maatschappij?

Of zal het hen tegen zitten, zullen ze opgroeien in een wereld van armoede, oorlog, haat en geweld, zonder voldoende eten en drinken?

Hoe zal het zijn voor dat donkere jongetje op de tweede rij van de foto?

Misschien hebben jullie dat jongetje al herkend, het is het kind op het grote schilderij hiernaast.

Zijn moeder heeft hem stevig in de arm. Ze staat aan de rand van de zee. Ze hebben de bootreis overleefd en komen aan land – een thermische deken om tegen de kou.

Ze kijkt vastberaden, niet opgelucht, want ze heeft nog een lange weg te gaan.

Waar zullen zij zijn over 10 jaar zijn?

Liefdevol opgenomen in hun nieuwe samenleving?

Geweigerd en teruggestuurd?

Wachtend op een kinderpardon?

Twaalf paar ogen kijken ons aan. Twaalf maal de ogen van een kind.

Wat is het bijzondere van de ogen van een kind? Een paar gedachten:

De meesten van jullie kennen wel het sprookje 'de nieuwe kleren van de keizer'. Dat verhaalt van een keizer, die steeds extravagantere, duurere, kleren wilde hebben om mee te pronken; totdat een paar oplichters hem voor veel geld het ultieme gewaad aanpraatten, een gewaad dat alleen gezien kan worden door slimme mensen. Domme mensen zien het gewaad helemaal niet.

Toen de keizer een rondtoer maakte in zijn nieuwe kleren, riep iedereen 'wat een prachtige kleren heeft de keizer', totdat *een kind* riep 'hé, die man loopt in zijn blootje'. En toen hoorde je het plotseling overal roepen, 'de keizer loopt in zijn blootje'.

In het boek 'De kleine prins' van de Franse schrijver en vlieger Antoine de Saint-Exupéry zegt de ik-persoon: Grote mensen houden van cijfers. Wanneer je hen vertelt van een nieuwe vriend vragen ze nooit het belangrijkste. Ze zeggen nooit: 'Hoe klinkt zijn stem? Van welke spelletjes houdt hij het meest? Verzamelt hij vlinders?'

Maar ze vragen 'Hoe oud is hij? Hoeveel weegt hij? Hoeveel broertjes heeft hij?

En hoeveel verdient zijn vader?' Dan pas vinden ze dat ze hem kennen.

In Marcus 10 staat een verhaal over mensen die kinderen naar Jezus brachten om ze door hem te laten aanraken. Maar de leerlingen wilden dat niet toelaten.

Jezus werd daar boos over en zei tegen hen: 'Laat de kinderen bij me komen, houd ze niet tegen, want het koninkrijk van God behoort toe aan wie is zoals zij.

Ik verzeker jullie, wie niet als een kind openstaat voor het koninkrijk van God zal er zeker niet binnengaan.'

Direct na dat verhaal staat er het verhaal van een rijke man die ontzettend zijn best deed om zich aan alle geboden te houden. Jezus kreeg hem lief om zijn ijver en volharding en zei hem 'er ontbreekt jou nog maar één ding: verkoop alles wat je hebt, geef het geld aan de armen en volg mij'. Daar schrok de man ontzettend van, want dat durfde hij niet. Hij durfde geen afstand te doen van zijn geld en zijn goed en zijn zekerheden.

En dat is precies het verschil tussen kinderen en volwassenen. Hoe ouder je wordt hoe meer je gedrag bepaald wordt door 'hoe het hoort', en door 'wat je hebt'. Je ziet een keizer in zijn blootje en zegt 'wat een prachtig kleed heeft u aan', want je wilt niet dom gevonden worden, en je wilt zeker niet de keizer op stang jagen, want je weet nooit of je daardoor niet je baantje verliest. Je ziet het niet, omdat je het niet wilt zien, omdat je al heel lang gewend bent weg te kijken.

Kennen jullie dat gevoel? Ik ken het in elk geval soms wel.

Kinderen kennen dat gevoel nog niet, omdat alles nog nieuw voor hen is; omdat ze zich veilig voelen, omdat ze nog niet zoveel hebben en nog niet gecorrumpeerd zijn door het leven. Daarom zegt Jezus dat je alleen iets nieuws kan beginnen als je kijkt als een kind – open en onbevangen.

Oosterhuis dicht daarover in zijn 'Lied aan het licht'

Licht, kind in mij, kijk uit mijn ogen
of ergens al de wereld daagt
waar mensen waardig leven mogen
en elk zijn naam in vrede draagt.

Terug naar het schilderij. Het is geschilderd door Hansa Versteeg. Hij maakte het werk voor de eerste Biennale 'Kunst in de Heilige Driehoek' in Oosterhout. Bethel heeft de kopie die hier staat te leen gekregen van de Haagse Gemeenschap van Kerken voor de duur van het kerkasiel.

Hansa Versteeg gaf het schilderij de titel 'Madonna del Mare Nostrum'. Het stelt dus Maria met het kind Jezus voor, als bootvluchtelingen. Dat geeft precies de kern van het evangelie weer: je vindt Jezus bij de armen en verdrukten, de vreemdelingen, bij de mensen die niet welkom zijn. Jezus, al bij zijn geboorte had geen enkele herberg een plekje voor hem. Hij werd geboren in een stal.

Bethel - huis van God betekent de naam, het is in de afgelopen weken hier al vaak gezegd -. Bethel is nu in zekere zin de stal voor het gezin Tamrazyan, omdat er in de herberg Nederland geen plaats voor hen lijkt te zijn.

Dat is vreselijk voor het gezin, en beschamend voor ons die hier in Bethel komen, want wij maken ook deel uit van die samenleving die vreemdelingen weert.

Tweeduizend jaar geleden is een kind geboren – dat kind in die stal, dat kind op het schilderij, dat kind dat de wereld leerde kijken met nieuwe ogen.

Dát kind geeft nieuwe hoop, hoop op een wereld van gerechtigheid en vrede, een wereld waar plaats is voor allen.

Mensen zien het vaak niet, willen het misschien wel niet zien, maar we lezen het:

toen Maria bij haar nicht Elisabeth kwam,
sprong het kind in Elisabeths schoot op van vreugde.

Als je kijkt met de ogen van een kind dan zie je het.

Dan geloof je in wonderen, en dan help je mee die wonderen waar te maken.

Dan houd je de hoop levend dat het Licht onder ons is, het Licht dat de duisternis verdrijft.

Dat het zo moge zijn.

Gedicht van Hayarpi over Kerst
(door haar gelezen in dit uur)

Een kindje werd geboren
Hij zou God toebehoren
Gevormd in de moederschoot
Werd Hij ons een soortgenoot
Verheugd was Maria, dat zij
Uitgekozen was hierbij
"Als eenvoudig meisje en maagd
Ben ik het die de Messias draagt"
Ze had geen plaats om te bevallen
Overgebleven waren de stallen
Daar zag haar kind het levenslicht
En kregen de wijzen het reddend bericht
Het kind, in de voederbak zo klein de redder
Is heilig en rein
Hij mag vergeving geven
Aan hen die van Zijn genade leven
Hij heerst over de volken
En laat de zeeën kolken
Hij stierf voor mij én jou
Voor eeuwig blijft Hij trouw
Duivelse machten zijn bang voor Hem
De Messias hoort onze stem

Hij geeft ons wat wij niet verdienen
We mogen Hem door Zijn Liefde dienen
Jezus verhoort ons gebed in nood
Hij redt ons van ellende en dood
Hij staat klaar voor mensen op de vlucht
Als jij en ik, in diepe zucht
Hij wil de kracht zijn in de duisternis
Hij vult aan, elk van je gemis
Hij wil je tranen drogen
En de liefde zijn, in je hart verborgen
Terwijl wij dit niet verdienen

We zijn eenmaal zó slecht van binnen

Zo wonderlijk, zo prachtig
Hij is zo krachtig en machtig
We mogen Hem persoonlijk kennen
In verdriet kunnen we naar Hem toe rennen
Zo wonderlijk, adembenemend
Zal Zijn Liefde in ons groeien, steeds
toenemend
Hij redt en zal ons redden
Zelfs op onze sterfbedden
O machtig is Hij,
We mogen jubelen en dansen
Dat onze Redder en Beschermmer
Onze Messias geboren werd
Amen